

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEG JELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felélős szerkesztő:		Főmunkatárs:		Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.	
Egész évre	8 kor.	BÉREZ GYULA		BÁNYI JÁNOS		Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.	
Fél évre	4	Kiadóhivatal: a turocz-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czimeze Turocz-Szt.-Mártonba küldendők.			
Negyed évre	2						

Mezőgazdasági országos kiállítás Pozsonyban.

A jövő év őszén Pozsonyban rendezendő II. mezőgazdasági országos kiállítás egyik legfontosabb és legérdekesebb csoportját a házi- és mezőgazdasági iparágakat magában felölelő V. főcsoport fogja képezni, melynek rendezésére az országos kiállítás igazgatósága a pozsonyi kereskedelmi- és iparkamarát kérte fel.

Most jelent meg a kamara lelkes felhívása a kiállításhoz. E felhívás, melyhez egyúttal a szükséges bejelentő ívek is csatolva vannak, kiemeli, hogy a magyar gazdák és iparosok kiváló érdeke, hogy hazánk mezőgazdasági és háziipara, nemkülönben a mezőgazdasággal kapcsolatos rokon iparágak méltóan legyenek képviselve a pozsonyi országos kiállításon, mert itt az északnyugati határszélén, a művelt külföldi nemzetek szomszédságában, minden erőnket össze kell szednünk, ha be akarjuk mutatni szép előhaladásunkat és azt a termékek kincsét, a mit a közgazdaság terén szorgalmas tanulmányaink és ernyedetlen munkásságunk árán előteremtünk sikerült.

Ezenkívül nem szabad elmulasztanunk a tova rohanó idő egy percét sem arra, hogy eddigi jó hírnevünket a nemzetek nagy verseny pályáján megtartsuk és öregbítsük, mert csak így leszünk képesek az áldott magyar föld termékeit és kezünk munkáját hasznosan értékesítve nemzeti vagyonosodásunkat, mint önállóságunk alapját, az idők minden viszonytársai között biztosítani.

Különösen az ország nyugati és felvidéki részeinek fejlett mezőgazdasági és élelmezési iparát, valamint a kapcsolatos iparágakat kell a kiállítás imponáns módon bemutatni, de épen olyan fontos, hogy a kiállítás egyik főpontját a háziipar, vidékünk e híres különlegessége képezze, mert a háziipar pórtólása és fővirágása a magyar nép életviszonyai között nemcsak közgazdasági, hanem társadalmi szempontból is hazafias kötelesség.

Hogy a mezőgazdaság és az ipar közti kapcsolatot annál szebben feltűntethessük, s a kiállítást még tanulságosabbá tegyük a termelőre és fogyasztóra egyaránt, kívánatos lenne, hogy egyes kiválóbb iparágak a lehetőséghez képest egymás mellett tegyék szemlélhetővé a nyers anyagot, a félégyártmányt és az ipari készítményt.

A bejelentési ívek hátlapján olvashatók az egyelőre szükséges tudnivalók. Minden további únnutást, nemkülönben a kiállítók esetleges kérdéseire felvilágosítást ad az V. főcsoport rendező bizottsága, melyet a kamara a kiállítás összes munkálatainak ellátásával és vezetésével bízott meg.

A vonatkozó közlemények a bizottság nevére a pozsonyi kereskedelmi- és iparkamarához intézendők.

Egyben felhívhatunk azon érdekeltek, a kik bejelentési ívet nem kaptak, de kiállítani akarnak, hogy ebbeli szándékukat közöljék a rendező bizottsággal.

A bejelentő ívek beküldésnek határideje f. évi december hó 31-iké.

Reméljük, hogy Turóc-egyházi és általában a Felvidék gazdaközönsége megérti e szöveg s részt vesz az ősi koronázó városban rendezendő kiállításon.

Rossz példaadással vádolja meg a „Nár. Noviny“ a turocz-szent-mártoni magyar tanügyi férfiakat, mivel hogy azoknak egyike másika a közlgyek iránt is érdeklődik, s ez érdeklődésének újságjapokban kifejezést ad. Szerinte a tanuló ifjúság ezen felbuzdulva, ellenséges indulatot táplál a tótok iránt. Milyen különös! Az a lap, a melynek majd minden szamáiban olvashatni valami sértést a magyarok, kivált pedig a zsidók ellen, zokor veszi, ha mi, a társadalmi lap, a kellő értékére szállítjuk le a „N. N.“ állításait, mivel hogy nekünk az is egyik feladatunk, hogy a társadalom széthúzó elemeit szemmel tartunk, törekvéseiket pedig tehetségünk szerint megühsítsük! Hát nekünk, magyar tanítóknak, nem lenne meg az a jogunk, a melyet a törvény minden embernek biztosít, hogy t. i. szabadon közölhetti meggyőződését a saját útján? S vajon ki más az oka annak, mint maga a „N. N.“, ha csak oly dolgairól írhatunk, amelyek a mi részünkön az ő népszerűségét lehetetlenül teszik? Kérdőn a „N. N.“ higgadtan a tótok képzelt vagy való igazságról; ne kicsinyelje a magyar hazát és nemzetet; ne bántsa s gyanusítsa sora, rendre ezen ország intézményeit és ezek embereit; ne hirdesse a tót nyelvé és nemzetiség iránti szeretetet és ragaszkodást a magyarok iránti gyűlölet szítása mellett; ne igazságon egyes, a tisztoságról megfélekedett egyének miatt az egész telekezt ellen, — s mi leszünk az elsőik, a kik elismeréssel fogunk nyilatkozni törekvéseiről. Mert mi nem is a politikáját bántjuk, a melyhez semmi közünk nincsen. Mi csak azt az irányt támadjuk, a mely a mi meggyőződésünk szerint sem a tótoknak, sem nekünk, sem senkinek javára, hasznára nem lehet, — a melynek bomlását, rontó a hatása a társadalomra, holottan nemzetünknek összetartásra, egyetértésre van szüksége, mivel csakis ebből fakadhat mindnyájunk részére áldás és boldogság. — Szeretnek a tót nemzetiségi vezetők a bírakra, azoknak harezára utalni az angolok ellen, quasi mint buzdtó példára. No, a ki ily párluzamokat von, az stb. beszéll mindennel, a mi igaz és való. Hiszen az angol a bírók gazdagságára vágyik, — a tótokat pedig, mint az országának a természetből mostohábbán megáldott vidékeit lakó népet, a magyar faj inkább istápolja, mintsem szípolozza, — tehát segítő barátja neki inkább, mintsem elhunyója. S a mi terheket viselni kell a honpolgároknak, azt egyaránt viseljék, s bizony a magyar nép is csak így roskad alattuk, mint a tótok. Közgazdasági szempontból tekintve tehát senmi ok sincs a magyar faj iránti neheztelésre, vagy éppen gyűlöletre. Maradnának tehát egyéb sérelmek a nyelvi, az iskolák stb. stb. miatt. Ezeknek alaptalanságát is kimutatuk már ismétlenül, valamint azt is, hogy, a hol tenyleg alappal látszik birni a sérelmet, ott maguk a tülzök okai annak, hogy olyan is van. Voltak gimnáziumaik, volt matiejázuk. Meg voltak akkor elődük? Nem! Az iskolákban, a műveltség e szent csarnokaiban, csak úgy hirdették a magyarok elleni gyűlöletet, mint lapjaikban, — nem gonulva meg még azt sem, hogy eljehet az idő, a mikor a Róceán végzett tót legény lü bajtársra tartozik lenni a szegedi legénynek valamely közös ellenségünk előtt. Összefer-e az a lü bajtársi viszony a fajgyűlöletéssel? Nem! Tehát már ez az egy szempont is szükségessé és jogossá tette a tót középiskolák bezárását.

Folytassuk? Nem! Csak arra a régi igazságra emlékeztetjük a „N. N.“-t ezáltal is, hogy: A ki szöveget vet, vihart arat!

Ruttká fejlődése.

I.

A »Felvidéki Híradó« f. évi 21-ik számában »Ruttká fejlődése« cím alatt Zányi Kálmán úrtól egy cikk jelent meg. A szerző úr oly tárgyat hozott feljénre, a mely minden turócmezei lakost érdekel. Ő a jövendő Ruttká terjeszkedés helyül a Turócz folyó jobb partján a pályaudvartól dél felé eltérülő térséget jelöli meg, a melyet a Priekopa felé vezető út hasitáná ketté és a melynek két oldalán az építkezések folytatandók lennének. A szerző úr nézeteit mindenben osztom, sőt csodálkozom, hogy óhajja, mint a követelményeknek legmegfelelőbb, már régen nem teljesült. Én, mint kívül lakó, leginkább a vidéket a ruttkai pályaudvarral összekötő utvonallal kiváncsi it foglalkozni.

A csász. kir. szab. kassa-oderbergi vasút és a m. kir. államvasutak budapest-ruttkai északi része 1872. ében fejeztetett be, a két vonalnak Ruttkán való találkozásával. Minket, e kies megyének és lakosait, a vasut-

építés készületlenül talált. Hatalmas bérceink által a külvilágtól elszigetelten úgy éltünk akkor, mint az Antillák lakói, a midőn őket Columbus felfedezte. Néztük a beözönlő idegeneket és nem tudtuk elképzelni, hogy mily jövőt hők ránk a kiépitendő két vasuti fővonal. Tapasztalatlanágunknál fogva mindegy volt nekünk, hogy a vonalakat merre építik és a pályaudvarokat hova helyezik el. De megtörtént az is, hogy akkoriban a legnépesebb helységek lakói a pályaudvaroknak határakban való építését nem engedték meg, tartván valami meg nem nevezhető veszedelmétől, ezek elé akadályokat gördítettek. Így mindenki előtt tudvaló dolog, hogy a megyén keresztül vezetett m. állami vasutak északi vonalának végpontja Szucsány mezővárosba volt tervezve, mindazonáltal e város legtekintélyesebb polgárai oly ellenállást fejtettek ki, hogy a tervet lehetetlen volt foganatosítani. A vállalkozóknak sok fejtorésbe került, hogy a végállomást most már hová építsék. Ennek következtében boldogult idővel Justh József, akkori országgyűlési képviselő és a csász. kir. kassa-oderbergi vasut igazgatótanácsosa a turocz-szent-mártoni polgároknak tette az ajánlatot, hogy a kassa-oderbergi vasuti vonalát Turócz-Szent-Márton városához vezethessék a m. állami vasutak északi vonala részére kiépitendő végállomással. Ezért csak egy szivesgéret kért, — azt, hogy a polgárok képviselő-választáskor ne állítsanak ellenjelöltet. Akkoriban lehetett ily ajánlatot tenni, mert az országgyűlési képviselő-választások feletti bíráskodásról szóló 1899. XV. törvényeinkünk megalkotva még nem volt.

Ez volt a legelőrevalóbb terv, a mely a kassa-oderbergi vasuti vonalnak csak kanyarulat alkalmazásával kivihető lett volna, mégis a vonalnak 6-8 kilométerrel való meghosszabbítása a vállalatnak sokkal kevesebbe került volna, mint a végállomásnak Ruttkán a Vág és Turócz folyók képezte ingoványos felszígre közébe való beékelése, mert itt alkalmazni kellett azokat a milliókba kerülő feltöltéseket és védműveket, a melyek Turócz-Szt.-Márton alatt mind estelek volna; és mindazonáltal a pályaudvar a Vág folyó árja ellen soha sem biztos, a mely 1880. évi télutón oly kicsapongó kedvében volt, hogy onnan a megrakott anyagokat is elragadta az s anyaggyödrökbe sodorta. — Ha a turocz-szent-mártoni polgárok a jó indulatú ajánlatot elfogadják, városuk mostanig Felső-Magyarország elsőrangú metropolisává emelkedik; de ők idős Justh József ellen más képviselőjelöltet felléptettek, a ruttkai választók palánka ellenében azonban zaslajukát mégsem tudták győzelemre vinni; ezért a megválasztott képviselő-választó iránti hállából, — a rossz nyelvék az azt mondják, hogy az ott taláható juth-féle koreama jövödelmének emelése czéljából, — befolyással keresztül vitte, hogy a magyar államvasutak északi vonalának végállomása Ruttkán építessék ki.

Vasut építése alkalmával hasonló botlást Körnőcz szab. kir. és főbányaváros, Stubnyafürdőnek ura, az által követelt el, hogy a furdó akkori bérjét nem fizeltette, miszerint az építő vállalat mérnökeit szállításad- és élelmezésért embertelenül ne nyuza, ki a vendégzeretelt össze nem férhető bánásmódot azután úgy halalták meg, hogy a Stubnyafürdőre tervezett pályaudvart és indóházat bosszúból Divék községen, tehát a furdótól harmadik határban állították fel és az indóház homlokzatára »Stubnyafürdő« felírást függesztették, a mely a világ gunybjára most is ott fityeg a ház homlokzatán, maga Stubnyafürdő pedig szakadatlanul küzd a közlekedés nehézségeivel és mivel megfelelő vasuti állomása nincs, a megérdemelt fejlődésnek nem indulhat.

Északnyugati Magyarország legnagyobb vasuti pályaudvarának Ruttkán való alapítása óta a kassa-oderbergi vonal mentén a pályaudvar ma a harmadik határba terjeszkedett ki. Mindkét oldalán hatalmas gyárak keletkeztek, melyek minélkél sok tisztviselő és több ezerre menő munkást foglalkoztatnak, a kik eleinte a pályaudvar töltéséhez feeskéféskékent minden rendszér nélkül illesztett házakba szorultak, de ezek a kenyérkereset biztos forrásra felé tudólu munkás áradat igazságalosára elégtelennek bizonyultak. A vasu-igazgatóságok az áradat elvezetésére külön vonatokat tartanak, a melyek a munkásokat a szomszéd községekbe behozaak és zárta után vissza szállítják. A nagy lakásihányon segitendő, munkás házak építésére vállalkozási kedv volna is, de nincs megfelelő hely hozzá, mert az aggyödrök beépítése után a lakosok a pályaudvar körül fekvő mezei dűlők széléit is beépítették már, úgy hogy az így keletkezett házorok akadályozza a dél felé eltérülő dűlőkön új utcák nyitását és az építkezések folytatását.

Megyei élet.

Turócmező törvényhatósági bizottságának közgyűlése.

Igen látogatott volt ezen. ifj. Justh György főispán elnöklése mellett e hó 15-én tartott rendes negyedévi közgyűlés.

Nem nagy próféta ihletség kellett ahhoz, hogy Turócvarmegye közönsége is előre lássa, hogy a vasutak találkozási pontján ily lézas élet be fog következni, — azért a vármegyei közgyűlés Ruttká községben keltezendő érmekészési szabályozására még a hetvenes éveken egy építészeti bizottságot rendelt ki, a melynek feladata lett volna, hogy az új Ruttká kiépítéshez tervet készítsen. Ambar a bizottság minden év utolsó közgyűlésén megújítottat, tudommal feladatát az mostanáig sem oldotta meg, s egyetlen egy tagja sem érdeklődött, hogy az építkezések a követelményeknek megfelelőleg folytassanak. Ezen elhanyagoltságunk az lett a következménye, hogy Ruttká a pályaudvar közvetlen szomszédságában egy oly utca is keletkezett, a melynek házsoraihoz a fútról csak házeres alatti szűk sikátoron át eljuthatni, a melyen keresztül legfeljebb csak egy ember és akkor is csak egyik vállat előre tolvá bujhat be. Ha ezen kutyasorítóban véletlenül két macacs természetű ember találkozik, csak a gyöngébbnek legelőzése után lehet azok atomnyumulni, éjnek idején két bepalinkázott embernek ott való találkozása pedig annyiban végsőségre lehet, hogy a nap kelteig mindketten a kiabrandulás almat fogjak ott élvezni, a mely dermesztő télen az örökkévalóság országába is atringathatja őket. Midőn öt évvel ezelőtt ez érdekes utcában tiz utót ki, a rettenthétlen túzóltok, hogy az égő házakhoz fecskezsindőkkel térhessenek és a lángok közül a já széklik emberek életét és vagyonukat megmenthessék, előbb az utca bejáratát eltorlaszoló palanokokat, fatartókat, ólokat, árnyékszékkeket kellett lebontaniok, elhordaniok és elnyelési fenyegető bűzös pöcögődrokret betemetniök, addig a féktelen elem vigan garázdálkodott. — Hogy e csuda-utczának bejárata nincsen, Ruttká község előjárására előre megsejtette az ebből keletkező veszedelmet, azért azt megelőzendő, még a nyolcvanas években az utczát eltorlaszoló étkelen alkotmány alatti területnek kisajátítása iránti eljárás megindította, de az erre vonatkozó aktiak az illető hatóságnal elintézetlenül nyugraszok vagy pedig elveszték. A veszedelmis emulása után a nép nyugtalankodni kezdett, midőn látta, hogy az utca bejáratát elzáró telek tulajdonosa a túzóltok által lebontott ocsmány alkotmányokat vissza rakosgatja, minek következtében a kérdéses szá-utczában fekfő házak lakosai megint a bennéghetés veszélyének ki vannak téve. Minthogy a telek kisajátítása iránti eljárásnak vége-hossza nincsen, a házak tulajdonosai az utczába való térhető akadályozó torlaszoknak közrendeseti után való eltávolítása iránt kérévnyit adtak be, hanem ez is az iródi por vastagódo rétege alatt feltámadásra várokozok.

Hogy Ruttká község fejlődésének előmozdítására több gondot kellene fordítanunk, a következő számok ösztönözhetnének kit-ki:

Az 1870-ik év végén Ruttká községnek alig 1000 lakosa volt, az 1900. évi december 31-én történt statisztikai összeírás szerint ott már 4345 lélek találtatott, e szerint 30 év alatt a lakosok száma megnégyszerezedett s Turócvarmegye legnépesebb községévé emelkedett, mert Turóc-Szt.-Mártonnak, század óta óta a varmegye székvárosának, csak 3328 lakosa lévén, azt 1017 lélekszámmal felülmúlta. Mivel Ruttká község határa kiccsi, Turóc-Szt.-Márton határa pedig háromszor akkora, nem számítva a földadók és a nyílványos számadásra koteles részvényársulatok adóját, a minők az ifjú Ruttká községben még nem keletkeztek, a két község adója következőleg viszonylik:

Table with 2 columns: Description of tax items and their amounts in forints and kreuzers.

Ezen számokból Turóc-Szt.-Márton mezőváros javára 681 kor, 23 fillér esik, de nem szabad a számtábol kihagynunk Ruttká községben a legújabb időben épült körbűrel 100 bérházat sem, a melyek 10 évre adómentesek, a mely idő elmulatva Ruttká község Turóc-Szt.-Márton mezőváros adóját legalább 10,000 koronával meg fogja haladni.

Az idézett számadatok azt mutatják, hogy Ruttká községben a házber a legnagyobb adóforrás, hogy a lakosok ipar- és kereskedés terén is a varmegye székvárosát elceni igyekeznek, hogy azon arányban, amint a csász. kir. szab. kassa-oderbergi vasut forgalma emelkedik, a község lakossága is növekedvén van; mindamellét az államhatalom a helyett, hogy az oda túdoló tisztviselői kar és a productiv munkanép törékésvt, lakásainak kiépítésében s így a község fejlődésében előmozdítaná, téves informatio következtében beláthatlan időkora gatot vetett a község további fejlődésébe, a mely vád alaposágát a következők által igazolom be.

Záthoroczky Imre.

Az alispáni jelentés először is Szilgyi Dezso elhőlytáról emlékezik meg rendkívül melegen, majd pedig Révay Nándor megyei nagybírtokos és biz. tag haláláról tesz jelentést, — indítványozza, hogy mindkettőnek emléke jegyzőkönyvben megörökíttessék. Az indítványt egyhangulag elfogadták, s a jelentés többi részét is tudomásul vették. — E jelentés kapcsán Pictor. A. biz. tag indítványozza, hogy Stubnyafűrdő föntlétése czéljából kérések meg a M. A. V. igazgatósága, hogy Ruttkán s Turóc-Szent-Mártonban adassanak ki egy koronás menet-térít vasuti jegyek. Ezen, valamint a cigányok megrendszabályozására vonatkozó indítványt s javaslatát azzal fogadták el, hogy az utóbbi az ezen ügyben kiküldött bizottság működésének alapjául fog szolgálni. — Jeszenszky Gáspár volt jeszeni jegyző a saját nyugdíja ügyben interpellációt intéz az alispánhoz tót nyelven. (Így mondják, hogy nemcsak hogy nem tud, hanem nem is akar tudni ez a jegyző magyarul), mire azt a választ kapja, hogy, ha a még 1877-ben megalkotott szabályzat szerint a közgyűlés nyugdíjalajra létesül, ami még a jövő évben megtörténhetik, akkor nyugdíjat is fog kapni. Felolvastattok a következő belügyministeri leirat:

2689. sz. Turócvarmegye közönségének, Turóc-Szent-Márton. O. és es apostoli Felsője a kabinet-iróda közlése szerint a varmegye közönségének O Felsője és megdicsőült Erzsébet királyné legmagasabb képeinek felavata s alkalmával kifejezésre juttatott alattvalói hódolatát legmagasabb közmetélt tudomásul venni méltóztatott. Erről a varmegye közönségét távirati feltérjesztése kapcsán értesítem. Budapest, 1901. szeptember 7. A min. helyett Gullner s. k., államtitkár.

A közgyűlés öröndetes tudomásul veszi ezt, valamint a honvédmínster távirati közmetéltét is azon szerencselívánatokra, a melyeket a megye közönsége ötven évszázadati jubileuma alkalmával kifejezett.

Tudomásul vették továbbá a földmívelésügyi miniszternek küszönő leiratát a varmegye közönségének a mező munkás- és családsegítő pénztár alapító tagjai sorába történő belépése alkalmából, továbbá a fűvelőkláról és fűsításokról alkotott varmegyei szabályrendelet végrehajtása tárgyában küllött leiratát.

A kereskedelmiügyi miniszternek a közési közmunkáról alkotott varmegyei szabályrendelet pótlása iránti leiratára határozata ment, hogy a szabályrendelet az államépítészeti hivatalból beszerzett szakvélemény alapján fog kipótlótatni.

Egyszerlten tudomásul vették: Pancsova város közönségének a képviselőházhoz intézett feliratát az áll. tisztviselői fizetésének javítása s a szolgálati pragmatika behozatala tárgyában. — Sopronvarmegye közönségének a képviselőházhoz intézett feliratát, az Amerikába való kivándorlás ügyében. — Békésvármegye közönségének a miniszterelnökhez, a belügyminister- és a pénzügyminiszterhez intézett feliratát, az állami és törvényhatósági tisztviselői között a nyugdíjviszonyosság cétébeléptetése iránt. — Hevesvarmegye közönségének a képviselőházhoz intézett feliratát, a katonai előfogatok kiállításának és a katonai egyenékntki beszállásának rendezése iránt. — Mosonvarmegye közönségének átiratát, a Magyarország és Ausztria között fogantatandó határrendezés ügyében, — és levétábra helyezi a Zemplénvarmegyében f. évi július hó 16-án megtartott főispáni beigtatás alkalmával mondott hivatalos beszédek emléktéteit.

Hosszabb vita keletkezett Szabadka sz. kir. város közönségének a képviselőházhoz és a kormányhoz intézett felirata, a szegénybűl viszonyok között élő családok, különösen a kisgazdák létfontartásának törvényhozás után leendő biztosítása tárgyában. Az állandó választmány pártolása ajánlja ezt a feliratot s emőke, Keviczky István főjegyző, hosszasan ismerteti s magyarázza annak jótékony kihatását. — Dr. Lovi tiszti ügyész ellenzi az indítvány elfogadását, mivel, ha tényleg ily szellemű törvény hoznánk, a kisbírtokos nem kaphatna olesó kölcsönt, de meg azután a vagyon oshlatatlansága képtelenség. Pictor és Mudrony bizottsági tagok a javaslat mellett érvelnek, utóbbi egyebek kizűtt azzal — és nagyon helyesen, — hogy, ha az áll. tisztviselő jövedelmét biztosították 1600 koronára, a letogalás ellen, úgy a kisgazdát, kisiparost stb. is védelmébe kell vennie a törvénynek. A közgyűlés túlynyomó része a javaslat mellett nyilatkozott.

Tudomásul vették ezek után a következő ügyeket s illetőleg a javaslat szellemében határozatok:

A varmegye 1902. évi közigazgatási, árva- és gyámhatósági kiadásairól és azok fedezésére szolgáló bevételéről szóló költségelőirányzat. Elfogadtattott.

A legűbbi adót fizető varmegyebizottsági tagoknak 1902. évre összeállított névsora. Elfogadtattott, — s Mudrony Pál, Szárka Pál és Fábrý József felhőbebeszélő visszautasították, mivel azokat a kelbő időben a bíráló bizottságnál kellett volna benyújtaniok.

Turócvarmegye legűbbi egyenes adót fizető lakói ezek (a zárjelben kitett szám azt az összegget jelzi koronákban, a melyet az illetők egyenes adóban fizetnek. A „K” betű azt jelenti, hogy az illetőnek adója, oklevél alapján, kétszeresen van számítva): 1. Báró Révay Ferenc (13138), 2. báró Révay Gyula (6333), 3. id. Justh György (3059 K.), 4. Justh Kálmán (2658), 5. gróf Pongrácz Frigyes (2363), 6. Rakovszky Iván (2048), 7. Kafendá Frigyes (1891), 8. Schulz Lajos (965), 9. Szofa Károly pléb. (964 K.), 10. D. P. Máté (960 K.), 11. Tomasek János (514), 12. Záthoroczky Imre (902 K.), 13. Révay

Miklós (929), 14. Matuskovics Mihály (928), 15. Dr. Haas Jakab (878 K.), 16. Jeszenszky Ferenc (836 K.), 17. Kohn Jakab (792), 18. Gróf Nyáry Kálmán (774), 19. id. Bulyovszky Simon (726 K.), 20. Keviczky István (724 K.), 21. Beniczky Kálmán (711), 22. Zweigenthal Jakab (692), 23. Dr. Lenés János (624 K.), 24. Wachsberger Lipót (606), 25. Fuzás József pléb. (606 K.), 26. Perl Henrik (601), 27. Reichel János (586), 28. Dr. Tugendhal Gyula (576 K.), 29. Komora János plébános (576 K.), 30. Ujhelyi Attila (563), 31. Klimacssek Mihály (548), 32. Dr. Lax Adolf (545 K.), 33. Peró Zsigmond (537), 34. Dr. Vanovics János (521 K.), 35. Linksz József (511), 36. Koncsok György (504), 37. Velits Vendel (503), 38. Buchler Ármin (499), 39. Gráber Jakab (484), 40. Löwy Zsigmond (475), 41. Beniczky Aladár (462), 42. Mollerber Zsigmond (449 K.), 43. Fischer Lajos (438), 44. Szirány Pál (438), 45. Fekete Miklós (426 K.), 46. Róth Samu (424), 47. Franklin Rezső (413), 48. Dávid Ferenc (411), 49. Velits Dezső (403), 50. Berger Edel (397), 51. Rund Albert (395), 52. Duchaj János (394), 53. Berger Jakab (392), 54. Kuffler Zsigmond (386), 55. Moser Tivadár plb. (381 K.), 56. Riedl Lajos plb. (381), 57. Mittelmann Aron (379), 58. Velits György (379), 59. Cserei Emil plb. (373 K.), 60. Weiner Lipót (373).

Póttagok: 1. Wagner Lipót (355), 2. Grosszmann Mihály (351), 3. ifj. Bulyovszky Simon (346), 4. Duchaj Kóhut András (342), 5. Kellermann Gyula (334), 6. Koncsok József (330), 7. Patsch Ignác (328), 8. Grosszmann Adolf (321), 9. Gyucsányi József (318), 10. Nálthán Henrik (316).

A folyó év végével megtrésdő varmegyei választott bizottsági tagságoknak választás utján való betöltése érdemben határozatba ment, hogy a választások nov. 14-16. lesznek.

A következő bizottsági tagok helyébe fognak választani: Höhenrieder György, Felső-Stubnyán nov. 14; — Erdődi György és Galanda István, Stubnyafűrdő nov. 16; — Turek Károly, Szklónon nov. 16; — Horváth József és Pictor Ambrus, Turóc-Szent-Márton nov. 14; — Jeszenszky Martine Fer. és Jeszenszky Martine Dénes, Jeszen nov. 14; — Beniczky Kálmán, Kostyán nov. 15; — Pivko András és Vladár Imre nov. 15; — Justh György és Boldis Ignác, Néczipál nov. 16; — Dávid Ferenc, Priekopa nov. 15; — Thoma Imre és Ruttkay Béla, Pribócz nov. 16; — Ruttkay Zoltán, Ruttká nov. 14; — Dr. Haas Simon és Turancey András nov. 14; — Csepessányi Béla, Jaszenova nov. 16; — Dr. Boros Béla és Zorközy Tivadar, Háj nov. 15; — Keviczky István, Szt.-Mihály nov. 14; — Klimacssek Mihály és Hírianka János, Mosóez; Justh Ferenc, Záborszky Adolf és Lehotzky István, Tót-Próna nov. 14; Duszek János, Szklabinya nov. 16; Beniczsek Imre és Spitz Gusztáv, Znió nov. 14.

A számonkérészek jegyzőkönyve tudomásul szolgál. Turóc-Szent-Márton nagyközségnek a heti vásárok tartása tárgyában alkotott szabályrendelete némely pótlások végett visszaadatik.

Jélinek Bertalan szucsányi körjegyzőnek felelőbbé a közös képviselőtestületnek a költségvetést megállapító egyes határozatai ellen. Ennek hely adottott.

Velits Adolf bellai lakosnak felelőbbé az a község képviselő-testületnek, tévesen befizetett községi pótdóának visszatérítése tárgyában hozott elutasító határozata ellen. Kiadatik a számvévszéknek.

A Turóc-Szt.-Márton—Blatincazi járás főszolgabírája jóváhagyás végett bemutatja a ruttkai és a neczipáli körjegyzősekhez tartozó községeknek, valamint Turóc-Szent-Márton nagyközségnek szervezési szabályrendeleteit. Községi előirányzatok és számadások. Kövés megjegyzéssel elfogadták, s azon körjegyzők ellen, a kik az alispán szigorú rendeletére sem terjesztették be kelbő időben a költségvetést, a fogyelemi eljárás megelőző vizsgálatot indítja meg az alispán.

Ifj. Bulyovszky Simon indítványára az alispán utasítja, hogy megkeresésint intézen a beszercebányai kir. törvénysek elnökéhez, hogy a Turóc-Szent-Mártoni kir. járásbírósgától kiadott ítéletek és végzőcs oklvasható alakban elkészüljenek.

Egy még 1856-ban történt 136 forintos árvaszéki betét, a mely azóta, kamatos-kamatokkal együtt 800 koronára felszaporodott Urbanovszky Károlym, született Velits Jánáknak jog kiadatni az alispán javaslatára, miután a jelentéző azóta tényleg nagykoru lett s be van igazolva, hogy a letét őt illeti meg.

Turócmező közg. bizottságának október havi gyűlése.

Ifj. Justh György főispán az ülést megnyitván, bejelenti, hogy Báró Révay Gyula és Borbély Kálmán bizottsági tagok gyengélkedésük miatt nem vehetnek részt a mai ülésen.

Keviczky I. főjegyző adta elő a következő ügyeket: A báró Révay Ferenc és Klimacssek mosózi lakos között fennforgó ügyben az összes iratok a belügyminiszteriumhoz fűtérjesztettek. Gyurkovics János szklónai lakos mezőbírósi kihágása ügyében a főszolgabíró határozata, mely szerint a vád alól felmentett, tudomásul vétetott.

Holeczmann Dániel mosózi és Stransky Jakab stubnyafűrdői kereskedők koross löhermagot árultak, a miért a főszolgabíró 6 rona bírsággal sújtotta őket, ez ellen felelőbbétek, de a bizottság a főbíró határozatát jóváhagyta.

A vriezskó postahivatalú ügyében, miután a község a 412 korona hiányt fedezni nem hajlandó, jelentés tétetik a postaigazgatósághoz. Így hát Vriezskó a jövőre csak postagűnyűsége lesz.

Maresics István ruttkai lakosnak az építési engedély a szokásos feltételek mellett megadottott.

Záborszky Emilia illetékessége ügyében a közj. bíróság új tárgyalást rendel el, a mi eszékölzöttel fog. Előadott még több útdó loirasi ügyet, melyek az előadó javaslata szerint intéztettek el.

A vármegyei állatorvos jelentése szerint az állat-egészségügy javulóban van.

Borbély Kálmán főmérnök helyett előadja a megyei főjegyző, hogy a kazánvizsgálati jegyzőkönyvek fölterjesztetnek. A priekopal útra hátralekös községektől a hátralekös behajtására a fűszelgábró felhívatták. A János-hagy—priekopal útszakasza a kavics értékesítkése 12% -ban lett megállapítva a vállalkozó terhére.

Zathureczky Tamás árzsákski elnök jelentése szerint a gondnokoltak száma volt 2489.

Dr. Haas Jakab vármegyei főorvos jelentése szerint a székiznyárok megvizsgáltattak és rúndben találattak. Az óvodák és az iskolák szintén megvizsgáltattak, de több iskola közegészségügyi szempontból kifogás alá esik, a mennyiben a tanulók számahoz képest szűkek. Kis-Szóczezon flústben megfulladt egy ottani lakos, hullája törvényesülk boncoltattott. A znióváraljai állomás mellett a vasuton elgázolt öreg asszony hulláján szintén törvényesülk boncolás végeztetett. Nem különben Nagy-Csepényben egy napszamos a kocsióbl kiesett s agy-zárkóttatás folytán kimúlt. Hullája rendőrorvosilag szemléltetett. A szt.-mártoni erdőben favágás alkalmából egy munkás faszál által agyonütöttöt hulláján törvényesülk boncolás eszékölzöttet. Kiállított 26 bizonyítvány s 17 orvosi látlelet, még pedig 15 könnyű s 2 súlyos testi sértsérv.

Tiszti főorvos jelentése szerint a közegészségi viszonyok kedvezőtlenül mondhatók, a mennyiben egy a megbetegedési, mint a halálzási esetek ritkák voltak. Legnagyobb számmal eszékölzött betegségek a heveny gyomorhurut és a gyomoróblhurut voltak. A hevenyfertőző kórok közül előfordultak: 1. Vörheny: Turányban 2, gyógyult 2. Lipócon 2, ápolás alatt maradt 2. Felső-Stubnyán 2, gyógyult 1, meghalt 1. Felső-Turcsóban 3, gyógyult 2, maradt 1. Vriczón 8, gyógyult 5, meghalt 1, maradt 2. — 2. Kanyaró: Znióváralján 13, gyógyult 7, meghalt 1, maradt 5. — 3. Ronesólo taroklób: Priekopán 8, gyógyult 4, meghalt 4. Káryolatan 1, gyógyult. — 4. Hasi hagymás: Szucsányban 1, gyógyult. — 5. Hékhurut: Krpelánban 8, gyógyult 2, meghalt 3, maradt 3. Szklonán 4, gyógyult 1, meghalt 1, maradt 2. Mindenütt az óvo- és gyógyintézkedések megtétettek.

Grammich Géza kir. tanácsos pénzügyigazgató jelentése szerint az állami egyenesadó befizetése a múlt év hasonló időszakához mérten 4332 koronával volt kedvezőbb.

Mintfog azonban az adóbehajtás tárgyában né mely községben nagyobb hátralek mutattokzik, javasolja a pénzügyigazgatóság, hogy a felelősség kimosáássék. A bizottság felhívja a körjegyzőket, hogy az adóbehajtást lelkimerősen teljesítsék.

Berecz Gyula kir. tanfelügyelő jelenti, hogy szeptember hóban a ruttkai áll. el. iskola összes osztályait, a szucsányi róm. kath., ág. év. és izr. iskolát, a kisselmezi ág. év. iskolát, a helybeli áll. el. iskolát és áll. óvodát, a felső-turcsói és stubnyafürdői áll. iskolákat, a mosóczi áll. óvodát, ág. év., izraelita iskolát s végre a kislutai ág. év. iskolát meglátogatta. Látogatási alkalmával a szükséges intézkedéseket megtette. Kellő lépéseket tett, hogy a ruttkai áll. el. iskolánál 1, esetleg 2 tanteremmel való kibővítésére — Stubnyafürdő a II. tanítói állás újból való szervezésére. Végül pedig, miután Jézermecen eddig már 102 tanítóles beiratkozott, a túlszűfoltás megszüntetésére, hogy Moszkoon áll. iskola állítassék fel. Továbbá jelenti, hogy Lesziachón a róm. kath. felekezet mint iskolafeltartó lemondott a róm. kath. iskola fenntartásáról, mihez az egyházi felelősség bevezetését már meg is adta, miert is nevezett hitfelekezet egy áll. iskola felállítására kérvényt már be is nyújtotta, mire a tárgyalások a község képviselőtestületével legközelebb megkezdődnek.

A tanítás a helyi községeken egy-kettő kivétellel már minden iskolában foly.

Szeptember hóban a következő tanítói változás volt: Kossina Teréz volt lesziachói rk. tanítóó Zsolnán a közs. iskolánál nyert alkalmazást. Ploy Irén volt bellai közs. tanítóó Ujbányára az áll. el. iskolához nevezett ki. Diens Károly volt helybeli áll. polg. isk. tanár, a esáktornyai áll. tanítóképezdéhoz nevezetett ki, helybe ide Milantovics Lyubisa tanárnőjét lett meghívva. Végül pedig Müller Vilmos helybeli áll. polg. és keresk. isk. tanár hasonló minőségben Miskolcra helyeztetett át.

HIREINK.

— **Kitüntetés.** Körmöczbányai levelezőnk írja, hogy ott ó Felsőlegnek azon elhatározása, a melylyel Reitzner Miksa főbányatanácsosnak és a pénzverőintézet igazgatójának ezen minőségben szerzett érdemei elismerésül a Ferenz József-rend tiszti keresztjét adományozta, általános és osztatlan örömet keltett. Reitzner Miksa főbányatanácsos nemcsak kitagástan hivatalos munkásságával, de humánus bánásmódjával is rég kiérdemelt tisztársának nagyrabecsülését és az alája rendeltelnek szeretetét. Ezekben felül mindig élénk részt vett a városi és társadalmi élet mozgalmáiban. A kitüntetés alkalmából nagyobbszabású ünnepségre készülnek. A kitüntetéshez a magunk részéről is — legmelegebben gratulálunk.

— **Bücsüestély.** Már lapunk mult számában is megírtuk, hogy a Besztercebányára atköltsző Fekete Miklós kir. ítélő táblai bíró tiszletére holnapután — okt. 22-én — bücsüestélyt rendeznek a magyar

kaszinó helyiségeiben. Az aláírás íj Medzirhadzsky Emil aláírásbrónal van. Az estély igen népesnek és kedélyesnek ígérkezik. — Ez alkalommal is csak sajnálnunk lehet, hogy a magyar társaskörnek, a megye magyar társadalmának nincs olyan helyisége, a hol ilyen alkalommal összejöhete s otthonosan érezne magát. Szükségből jó ugyan a mostani helyisége is, de hogy valami nagyon kellemesen érezne magát az ember ottan, azt éppen nem lehet mondani. Mikor határozunk el magunkat valami megfelelő intézkedésre?

— **Dízes esküvőnek** volt e hét elején Turóc-megye székháza és a város órégi r. k. temploma a színhelye. Dr. Kilian Tibor fő- és szekvárosi ügyvéd esküdtöt ugyanis örök hűséget Fekete Miklós kir. ítélő táblai bíró kedves leányának, Ilonának, Turóc-vármegye leányának e szép virágzáslánál. Mint a menyasszony násznagya íj. Justh György főispán szerepelt, a vőlegény násznagya Dr. Kilian Frigyes, Budapestről volt; nyoszoló lányok Soest Alice és Fekete Gizella voltak, a vőfélt tisztelet pedig Kilian Géza és Béla, a vőlegény testvérei töltötték be. Ott voltak még a menyasszony szülőin kívül Kilian Gyula és neje, a vőlegény szülei, — Kilian Janka, ugyanezen nagynénje, — öz. v. Liphay Gyuláné és Liphay Sarolta, a menyasszony nagynyája s illetve nagynénje. Beniczky Kálmán alispán és Dr. Beniczky Akos és neje. Az esketést Ruttkay Sándor szolgabíró és Cseresi Emil r. k. esperes végezték. — Az egyházi esketést villasreggeli követte a megyeház díszterében, a melyre az esketők is hivatalosok voltak és melyre később Soest Ozkár szászados, Justh Ferencné, Justh Anna, Révay László báró s megjelentek és a melyből ebéd, stí vacsora is lett, mert a jókedvű társaságot még az éjféli is együtt találták. A felköszöntök közül felemlelték Justh György főispánt és az új házaspárra, Cseresi Emil esperesét és örömszülokre, a Révay László báróét, a melylyel a Besztercebányára atköltsző Feketeeket elbucszáztatta, igen öröletesen. A fiatal pár a delutáni gyórvonalattal utazott el Budapestre, a meleg fészkébe, a melyben hogy állandó boldogság lakozzék velük, ezúttal is kívánjuk.

— **Esküdtőszolgálatra** a nov. 4—12-ig terjedő időközre Dr. Beniczky Akos tk. megyei főjegyzőt és Bánfi János tanárt hívta be Turóc-Szent-Mártonból a besztercebányai kir. törvénszék.

— **Lahner ünnepély** Neccpálon című multkori hírünk neccpáli levelezőnk avval egészíti ki, hogy a nevezett nap delutánján a község lakói szép számmal gyülekeztek az emlékoszlophoz, a melynél a község ifjúsága a Hymnus énekelte el, majd pedig Komora János neccpáli r. k. plébános méltatta a nap jelentőségét. A lelkes beszéd általában nagy hatást gyakorolt a jelenvöltsókra. A község előljárósága, mint minden érben, úgy most is díszes koszorút tett le kegyelete jeléül. Az ünnepélyt a Szózat elénkésésével fejezték be.

— **Kinevezés.** A besztercebányai kir. törvénszék elnöke Kubik András ottani fogházott a turóc-szent-mártoni kir. járásbírószághoz hivatal-szolgává nevezte ki.

— **A szezon vége** Stubnyafürdőn. Bártra kimondhatjuk azt, a midőn arról adunk hírt, hogy Erdély Sándor volt igazságügyminiszter Stubnyafürdőnek régi barátja családjaival együtt a mult heten télt tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Halaleset.** Turóc-Szent-Márton egyik legöregebb polgára, Grossmann József kéféstő és kereskedő lúnyt el e hó 12-én hirtelen halállal, de hosszas betegeskedés után széllhűdés következtében, 80 éves korában, — s 14-én helyezték el örök nyugalomra a rokonság és a város polgársága nagy részvéte mellett. Nyugodjék békében!

— **Szűllő Géza** képviselő. A boldog emlékü Szűllő Géza volt turóc-vármegyei kir. tanfelügyelő családjának számos barátai bizonyára örvendetesen értesültek arról, hogy Szűllő Géza fővarasi ügyvédet, a boldogultnak fiat, a letenyi kerületben egyhangul ország képviselővé választották. Mi, a kik ismerjük a fiatal képviselőné szép tehetségét és nagy akaraterejét, töle a közügyek terén sokat várunk. A megválasztáshoz pedig szívóbl gratulálunk.

— **A baleset következményei.** Megírtuk volt lapunk mult heti számában, hogy Beniczky Géza helybeli polg. isk. tanárt, mikor alsó-kubini kirándulásáról hazafelé kerékpározott, mily súlyos baleset érte. Azóta eszméletre tért ugyan, de állapot meg mindig súlyos. Az orvos véleménye szerint, már nem sokára el lehet őt ugyan az alsó-kubini kórházból szállítani, de hónapok, stí talán egy év is fog kelleni, míg teljesen meggyógyul.

— **Új tornaterem** Znióváralján. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy a znióváraljai állami tanítóképezde használatára új és modern berendezésű tornaterem építessék. E végöbl a turóc-megye m. kir. államépítészeti hivatal már felhívást kapott, hogy a terveket és költségvetést készítse el.

— **Eljegyzés.** Smetana Simon, mosóczi divatúró kereskedő eljegyezte Braun Etelt, Braun Armin nagybírósi fogtechnikusi leányát.

— **Boykott.** Há kimondták! Zsidónál nem vesnek a nemzetiségiek — a miert hogy velük nem szavaztak a zsidók, a kiknek pedig annyi a közük a tóti politikához, mint a tóti nemzetiségieknek az afghán trónválsághoz. Ez tiszta dolog. De mit vétett Csonka Pali, a cigányprimasunk és az ó bandája, a kik nem is szavaztak és mégis bojkottálták őket?

Caüttörtökön,ugyanis — a mint értesülünk, — Turóc-Szent-Mártonban jártak az új honmentők, a megválasztott tóti nemzetiségi képviselők, a kiknek tiszteletben valami konvinkulumot tartottak a Takaréklárban, este pedig bankett volt a Dobban, a mely alkalommal a tóti fiatalág Paliát hívta meg, hogy muzsikáljon. El is ment Pali az ó embereivel a dínom-dánomra, de — vesztére, mert e szavakkal utasították el a tóti urak: »Menjetek báró Révaynak muzsikálni, a kire szavaztatok.« — De Pali is megfelelt, büszkén és önértéken kijelentve, hogy az ó muzsikáját ugyan nem hallják többé, megél ő a tótok nélkül is. Tudósítók, a ki a Dom-beli kávéházban volt e jelenet szemléelője, azt írja meg, hogy mivel Liszt Ferenc szerint a magyar zene cigányzene, a cigányzene tehát magyar zene, ezentúl két dudás fogja az öregebbt tóti urakkal a zenét szolgáttatni, a fiatalok pedig a Pali mellett maradnak meg. Tehát újabb szakadás a nemzetiségi pártban, s ép akkor, a mikor először vannak együtt a — képviselők. Rossz omen!

— **Gyerekosny.** A mult pénteken, az esti ájtatoskodás alatt, valami csavargó tojásnagyságu követ hajított a helybeli izr. templomba az ablakon át, s kevés híjja, hogy emberben is kárt tett.

— **Hirtelen halál.** Jandura István liszkófalvi (Liptó m.) 45 éves koldus betér egy turóc-szent-mártoni kisgazdához és éjjeli szállást kért. Lepihenés előtt még az istállóban segédkezett a gazdának, s ekkor hirtelen öszergyótt és meghalt.

— **Új tanítóó.** Turóc-szklonó államilag segélyezett róm. kath. másodtanítói állomására a Körmöczbányán született Schröder Gizella okleveles tanítóó válszátott meg, ki tanítóó működését e hó 15-én megkezdte.

— **Jubileum.** Liptó-Szent-Miklóson a napokban a magyarosodás egyik lelkes bajnokát ünnepelelt. Kacz Henrik, az ottani izr. népiskola tanítója últe meg tanítóóskodásának negyedszázados évfordulóját. Igazán érdemes felírt ért az ünneplés. Az ottani iskolába ő vezette be a magyar tanítási nyelvet, a miert gróf Csáky, kultuszminiszter, elismerő levéllel tüntette ki. Harom évig volt az iskola vezető tanítója és növendékeinek száma ez idő alatt annyira fölcsapódott, hogy az iskolát ki kellett bővíteni. Volt tanítványai, a kik most gyermekeiket bízzák az ó szakavatott vezetésére, hálával és szeretettel emlékeztek meg ez ünnep alkalmából egykori tanítóórukról. — A szerencsét kívánókhöz lapunk is csatlakozik, melynek régi tudósítója a jubilán.

— **Heti vasárunk** lesz végre valahára Turóc-Szent-Mártonban is, — ha igaz. Az ide vonatkozó községi szabályrendeletet némi pótlások végett visszakülte ugyan a megye törvényhatóság bizottsága, azon, az alispán által tett pótlóintévény alapján adó utasítással, hogy a község addig is, a mi a szabályrendelet végéig elkszül, az abban foglalt irányelvek szerint a heti vásárokat már most is megtarthatja, illetőleg az összes ide vonatkozó intézkedéseket megteheti. El is várjuk tehát a község előljáróságától, hogy ezen, nemcsak a lakókat, hanem magát a várost is, mint ilyen, érdeklő ügyet most már vegre hamarosan delőre viszi, s ha előbb nem, úgy az új évvel a heti vásárok meg fognak tartatni, — habár mi sem állja útját annak, hogy már most is megkezdődjenek. Mennél előbb, annál jobb.

— **Ellenőrzési szemle** volt e hó 17-én Turóc-Szent-Mártonban.

— **Erdőőri szakvizsgák.** Folyó hó 14-én voltak Besztercebányán a megyeházán az erdőőri szakvizsgák. A vizsgáló bizottság elnöke Solti Arnold m. kir. erdőfelügyelő, tagjai Akantisz Rezzo m. kir. erdőtanácsos és Kárpáti Lajos kir. erdőmérnök voltak. Jelentkezett 21 egyén.

— **Öngyilkosság.** Malatinszky János, rózsahegyi póstatiszt e heten lakásán agyonlőtte magát. Hat kiskoru árvt és özvegyet hagyott hátra. Tettenék oka ismeretlen.

— **Emlekezünk meg balottainkról.** A »Flóra« műkertesztet Z-Radványban ajánlja halottak napjára szarvótt és friss virágból készített koszoruit. A válszást nagy, koszorúk finom izléssek külszűnek; darabja 1 frt 50 krtól 5 frtig terjed. Dobozért külön 50 kr., melybe esetleg 2—3 koszorú elcsomagolható.

Téli menetrend a magyar kir. államvasuton.		
(Érvényes 1901. évi október 1-étől kezdve.)		
Budapest—T.-Szt.-Márton:	T.-Szt.-Márton—Budapest:	
Gyv. i. reggel 7.30, e. d. u. 1.58	i. d. u. 2.49, érk. este 9.20	
Szv. i. d. e. 9.35, érk. este 8.11	i. regg. 7.44, érk. este 7.00	
Gyv. i. d. u. 3.45, e. este 10.37	i. regg. 5.41, érk. d. u. 12.50	
Szv. i. d. u. 5.20, érk. reggel 7.16	e. este 9.03, érk. d. e. 10.05	
Vv. i. éjjel 11.10, érk. d. e. 1.58	i. d. u. 4.32, érk. égv. 5.20	
T.-Szt.-Márton—Ruttká:	Ruttká—T.-Szt.-Márton:	
Gyv. ind. d. u. 1.58, érk. d. u. 2.06	i. d. u. 2.40, érk. u. 2.49	
Szv. i. este 8.11, érk. este 2.20	i. regg. 7.30, érk. regg. 7.44	
Gyv. i. este 10.37, érk. este 10.45	i. regg. 5.30, érk. égv. 5.03	
Szv. i. regg. 7.16, érk. regg. 7.29	e. este 8.45, érk. este 9.41	
Vv. i. d. e. 11.58, érk. d. u. 12.10	i. d. u. 4.20, érk. d. u. 4.32	
Budapest—Zsolna	Zsolna—Budapest:	
Gyv. i. reggel 7.30, érk. d. u. 1.50	i. d. u. 2.55, érk. este 9.25	
Szv. i. d. e. 9.25, érk. este 8.26	e. este 9.25, érk. regg. 7.05	
Gyv. i. este 6.15, érk. éjjel 12.13	i. éjjel 3.45, érk. d. e. 9.45	
Szv. i. éjjel 10.40, érk. regg. 8.26	i. regg. 5.24, érk. d. u. 5.55	

Szerkesztői üzenetek

K. Gy. Budapest. Regényt nem közöl lapunk, mert ez esetleg egy egész évre foglalná le tárczarovatunkat, a mit nem köszönönek meg olvasónk. — Rövid, jó tárczazikkokat, lehetőleg felvidéki tárgyakat, szívesen közlünk mindig.

Almát és körtét

nemes-fajú tölgygyümölcsöt, szállított bérmentetlenül, utánvételt: szereska-, bór-, raet- és jeges almát . . . . . 2— frt. ort óriás almát . . . . . 3— " császárkörtét . . . . . 2-50 " 100 darabonként.

Perlesz Fülöp

BUDAPEST. Teréz körút 26.

SEIFERT JÓZSEF csász. és kir. udvari fegyverszállító POZSONY, Halászkapu-utca 4. Interurbahn telefon 252. sz. Ajánlja dús raktárát Henri Pieper eredeti „DIANA” fegyverekből, RATIONEL (kakasnikülű) fegyverekből J. P. Sauer und Sohn cég KRUPP FRIGYES-féle különleges acélesővívi fegyverekből, eredeti gyári arakon.

Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei s kimerítő leírásal, valamint számos előkelő vadászkedvelők és hivatalos vadász-referenciával, ugyiszintén árjegyzékkel készséggel szolgálnak.

Kész vadásztöltények pontosság és megbízhatóság, legjobb rendszer szerint, osztr.-magy. igen finom vadász- és csillóvívi porral, ugyan szintén osztr.-magy. füstnélküli vadászpórral töltve szállított bármikor pontosan és frissen töltve, minden kaliberhöz a legolcsóbb áron, továbbá cs. és kir. állami árúval által osztrák-magy. füstnélküli száma vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények eredeti áron kaphatók.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességek. Fenti czég kiténtetett: a m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium által 3853. sz. a Budapest, 1893. december 1. a m. kir. honvédelmi miniszterium által 5219. sz. a Budapest, 1882. okt. 15. a cs. és kir. hadügyminiszterium által 3686. Abih. 7. sz. a Bécs, 1881. decz. 17. a cs. és kir. honvédelmi miniszterium által 3064/572. IV. sz. a Bécs, 1882. márczius 16. a m. kir. kereskedelmiügyi miniszteriumtól, Budapest, 1897. április 2-án.

Mirigydaganatoknál, görvényél, angol betegségeknek, bőrkiütéseknek, köszvénynek, csuszal, torok- és tüdőbetegségeknek, idült köhögésnek, gyöngelkedő, sápadt, verszénygyermek részére ajánlom az általában kedvelt és sokat használt

Lahusen-jód-vas-csuka- máj-olajat.

A legjobb és leghatásosabb csukamájolaj. Gyógyereje névze fölül minden hasonló készítménynél és újabb gyógyszerrel. Éve fölötté finom és enyhe, miért is úgy gyermekek mint felnőttek szívesen eszik és könnyen emésztik. Az utolsó évi használat kb. 80000 literig legjobb bizonyították jószágának és kedveltségének. Számos elismerő és köszönő levél, ara 3 és 6 Kor. utóbbi nagyvagyó elismaró használatnál előnyösebb. A beszerzésnél tessék figyelni a gyáras czégre: Lahusen gyógyszerész, Bréma. — Kapható: Mihalcz Imre-nél, Tur.-Szt.-Mártonban.

2001. tk. sz. 1901.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tisztmartoni kir. járásb. mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-zst.-martoni részvény takarékpénztár végrehajtónak Duchaj Butel János és neje szül. Hruska Maria végrehajtsi szenvéde elleni végrehajtsi ügyében a beszercezbányai kir. törvényszék területköréhez tartozó, turóc-zst.-martoni kir. járásbírószág területén Blatnicza községben fekvő:

- 1) a blatniczai 214. sz. tjkvben A. 1. 2. sor-sz. a. felvett s B. 3. t. a. egészben Duchaj Butel János és neje szül. Hruska Maria nevére irt ingatlanságra 521 koronában, — 2) a ugyanottani 327. sz. tjkvben A. + 1180. hr. sz. a. felvett s B. 4. és 5. t. szerint Duchaj Butel János és neje szül. Hruska Maria nevére irt ingatlanságra 346 koronában, — 3) a ugyanottani 339 sz. tjkvben 3, 4, 5. sor-sz. a. felvett s Duchaj Butel János és neje születt Hruska Maria nevére irt ingatlanságra 1236 koronában, — 4) a ugyanottani 391. sz. tjkvben A. + 122. hr. sz. a. felvett s B. 1, 2 t. a. Duchaj Butel János

és neje szül. Hruska Maria nevére irt ingatlanságra 124 koronában, — és 5) a ugyanottani 485. sz. tjkvben A. 1. 1., 3., 6. sor-sz. a. felvett ingatlanságból B. 6., 7. t. szerint Duchaj Butel János és neje szül. Hruska Annát illető jutalékra 342 koronában megállapított kikialtási ár mellett az arverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi november hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Blatnicza községben a községbázánál a kikialtási áron alól is el fog adatni. Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan-ság kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni vagy pedig a bánatpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni. Kir. Jbíróság mint tkv. hatóság. Turóc-zst.-Mártonban, 1901. évi július hó 25. Medzihradsky, kir. albró.

1665. tk. sz. 1901. Arverési hirdetményi kivonat. A tisztmartoni kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-zst.-martoni r. takarékpénztárnak Ruttkay Danko Szerka Teréz elleni végrehajtsi ügyében a beszercezbányai kir. törvényszék területköréhez tartozó, turóc-zst.-martoni kir. járásbírószág területén, Rutka községben fekvő: a) a ruttkai 72. sz. tjkvben A. + 12. sor.-961/a hr. sz. a. felvett s egészben Ruttkay Danko születt Szerka Teréz nevére irt ingatlanra 94 koronában, — b) az ottani 159. sz. tjkvben A. + 2—4. sor., 1545, 1549 és 1802. hr. sz. a. felvett s egészben Ruttkay Danko Gasparé István és József nevére irt ingatlanokra 120 koronában, — c) az ottani 215. sz. tjkvben A. + 1—3. sor., 813., 1159. és 1266. hr. sz. a. felvett s egészben Ruttkay Danko Gasparé István és József nevére irt ingatlanokra 360 koronában, — és d) az ottani 1028. sz. tjkvben A. + 1—7. sor., 499., 621., 825., 961/b 1210. 1547. és 1723. hr. sz. a. felvett s Ruttkay Danko Gasparé István és József nevére irt ingatlanokra 861 koronában megállapított kikialtási árban az arverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi november hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Rutka községben a községbázánál megtartandó nyilvános arverésen a kikialtási áron alól is el fog adatni. Arverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlanság kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek, a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt átszolgáltatni. Kir. Jbíróság mint telekkönyvi hatóság. Turóc-zst.-Márton, 1901. évi szept. 12-én. Medzihradsky, kir. albró.

A „LA FLEUR” szivarkapapir . . . . . szivarkahüvely kiváló gyártmány. Ezen szivarkapapir a legfinomabb anyagból készül; gyártásánál mindamda vegyi szerek, a melyek az egészségre, főképen a légzési szervekre káros hatással lehetnek, mellőztetnek. A Jacobi Monopol „La Fleur” szivarkapapir a torkot ki nem szártja s kiválóan azoknak ajánlható a legmelegebben, a kik sokat dohányoznak. — Kapható: Wix Miksínál T.-Szt.-Mártonban.

A legnagyobb nyeremény esetleg 1.000,000 korona

Jegyzéke az 50.000 nyeremények. Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben: 1.000,000 korona. A nyeremények részletes beosztása a következő:

Table with 2 columns: Készpénzben fizetendő (1-31) and nyeremények (1-31). Total: 50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Kiváló szerencse TÖRÖKNÉL!! Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagybecsült venők. Az egész világ legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály-sorsjátékunk, mely nemskóra újból kezdetét veszi. 100.000 sorsjegy 50.000 pénznereménynel sorsoltatik ki, tehát az összes szerencsés fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint. — 5 hónap alatt összesen tizenhárom millió 160.000 koronát egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll. Az I. osztályi eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők: egy nyolczad (1/8) frt — 75 vagyis 1.50 korona egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „ egy fel (1/2) „ 3.— „ 6.— „ egy egész (1) „ 6.— „ 12.— „ A sorsjegyeket utánvételt vagy a pénz beküldése ellenében kiltjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kértünk azonnal, de legkésőbb

f. évi november hó 1-ig bizalommal hozzánk küldeni. Török A. és Tsa. Bankháza Budapest Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete. Főrudánk osztálysorsjáték osztályai: 1. Vaczi-körút 4. 2. Muzem-körút 11. 3. Erzsébet-körút 54. Rendelőlévél levágandó Török A. és Tsa bankháza Budapest. Kérek részemre . . . . . I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni. Az összeget . . . . . korona összegben { utánvétel nélkül (postautalvánnyal küldöm (mellékelem bankjegyekben bélyegben A nemtszű törlendő.

LE DELICE szivarka-papir és az abból előállított hasonnevű szivarkahüvely az eddig forgalomban levő gyártmányok legkíválóbbjika. Egy kísérlet erről mindenkit meggyőz. Kapható: Moskóczi Ferencné üzletben Turóc-zst.-Mártonban